

Parlamentul
Republicii Moldova

VO nr. 588

"09" decembrie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

*Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova*

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	502	
"10"	12	2020
Ora		

Deputați în Parlament

Odnoștenco V. B
Dancușană A. B
Yelnar A. B
Bogdan F. B
Mizdruc V. B
Evdociu Vitalii V. B
Burdugo Petru B
Furculiță C. B

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege pentru modificarea Legii nr. 156/ 1998 privind sistemul public de pensii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Art. I – Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (republicată în Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 42-44/247 din 12 martie 2004) cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 41 se expune în următoarea redacție:

” **Articolul 41.** Vârstele de pensionare

(1) Se stabilește vârsta standard de pensionare de 57 ani pentru femei și 62 ani pentru bărbați.

(2) Pentru femeile care au născut și au educat pînă la vârsta de 8 ani 5 și mai mulți copii se stabilește vârsta de pensionare de 54 ani.

(3) Pentru persoanele care au realizat stagiul de cotizare în condiții deosebite de muncă cel puțin 10 ani compleți, vârsta standard de pensionare stabilită la alin. (1) se diminuează conform tabelului nr.2.”

2. Articolul 42 se expune în următoarea redacție:

” **Articolul 42.** Stagiul de cotizare

(1) Se stabilește stagiul complet de cotizare de 33 ani pentru bărbați și 30 ani pentru femei.

(2) Se stabilește stagiul special realizat în condiții deosebite de muncă, necesar obținerii dreptului la pensie pentru limită de vîrstă persoanelor indicate la art. 41 alin. (1), diminuat conform tabelului nr. 2. Lista locurilor de muncă în condiții deosebite, în temeiul căreia se acordă pensie pentru limită de vîrstă în condiții avantajoase, precum și modul de aplicare a acestei liste se aprobă de Guvern.

Tabelul nr.2

Stagiul de cotizare realizat în condiții deosebite de muncă (ani împliniți)	Reducerea vîrstei standard de pensionare
10	5 ani
11	5 ani 6 luni
12	6 ani
13	6 ani 6 luni

14	7 ani
15	7 ani 6 luni
16	8 ani
17	8 ani 6 luni
18	9 ani
19	9 ani 6 luni
20 de ani și mai mult	10 ani

(3) Stagiul special se include la determinarea dreptului la pensie cu condiția că persoanele specificate la alin.(2) au fost ocupate în aceste lucrări ziua completă de muncă.”

Art. II –

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 01 ianuarie 2022.

(2) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul va aproba toate actele necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii

Scopul proiectului de lege constă în racordarea normelor de pensionare la speranța de viață a populației Republicii Moldova.

Condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite Declarația universală a drepturilor omului, în art. 25, prevede că orice persoană are dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale, bunăstării proprii, are dreptul la asigurare în caz de boală, invaliditate, bătrânețe, etc. Aceeași normă se regăsește și art. 47 al Constituției Republicii Moldova.

Este oportun să menționăm că și Comitetul ONU pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale a recomandat Statului creșterea nivelului cuantumului pensiilor astfel, încât acestea să permită un standard de viață adecvat și drept un prim pas să atingă nivelul minim de existență (*Observațiile finale ale Comitetului ONU pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale (sesiunea 2-20 mai 2011, Geneva)*).

Practica internațională în ceea ce ține de domeniul social, inclusiv sistemul de pensionare este diferit de la un stat la altul, în dependență de nivelul de trai al și speranța de viață a populației.

Vârsta de pensionare variază de la 50 ani (în Sri Lanka) la 67 ani (în Islanda și Norvegia). La nivelul **Uniunii Europene** se vorbește despre ajustarea legislației statelor membre, astfel încât vârsta de pensionare să fie bazată pe longevitate.

În **Franța** s-a decis pensionarea la 62 de ani unde speranța de viață este de 84,4 ani, cea mai mare din UE. În anul 2014 **Germania** a fost redusă vârsta de pensionare de la 67 la 63 de ani pentru cei care au cotizat 45 de ani.

Femeile din **Grecia** se pensionează la vârsta de 60 de ani, iar bărbații la 65. Acest raport se întâlnește în mai multe țări europene. **Belgia, Olanda, Luxemburg, Spania și Portugalia** au stabilit vârsta de pensionare egală pentru toată lumea de 65 ani.

Potrivit standardelor internaționale, fiecare stat în parte își are marja sa de apreciere în ceea ce privește securitatea vieții cetățenilor, dar are și obligația de a le asigura un trai decent.

Dreptul la pensie nu poate fi interpretat în sensul că se garantează și un anumit cuantum al dreptului patrimonial, ci plata acestuia ca un drept câștigat. În conformitate cu prevederile art. 16 din Constituția R. Moldova statul garantează egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

Sistemul public de asigurări sociale din Republica Moldova s-a bazat pe principiul obligativității, contributivității și solidarității între generații, iar pe parcursul anilor a suferit mai multe reformări.

Cele mai recente modificări și completări legislative s-au realizat în anul 2016 și au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017.

Potrivit modificărilor operate în anul 2016 s-a majorat și vârsta de pensionare de la 57 ani pentru femei și 62 pentru bărbați, la 63 pentru ambele sexe, fiind majorat și stagiul de cotizare. La adoptarea deciziei privind majorarea vârstei nu s-a luat în calcul și speranța de viață, care este cea mai mică din Europa, dar și starea de sănătatea a populației, capacitatea de a activa în câmpul muncii.

Impactul proiectului asupra domeniului social

Ținând cont de prevederile tratatelor internaționale, practica internațională autorul propune reducerea vârstei de pensionare de 57 ani pentru femei și 62 ani pentru bărbați, începând cu 1 ianuarie 2022.

Această propunere este necesară în contextul în care speranța de viață a persoanelor de vârstă pensionară este mică. Speranța de viață a bărbaților în anul 2019 era de 66,8 ani, ceea ce înseamnă că potrivit actualelor standarde de pensionare un bărbat va beneficia de pensie timp de doar 3 ani.

Locul actului în sistemul legislației

Acest proiect de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice prin prisma conținutului și specificul de reglementare a relațiilor social-economice.

Argumentarea economico-financiară

Pentru implementarea acestui proiect de lege sunt necesare alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat.

Olovstalco Vladimirc